

**KISKON KIRKKOJÄRVEN
VERKKOKOEKALASTUS
2025
RAPORTTI**

Johanna Piipanoja, Anu Niinikorpi

1. Sisällys

1	Johdanto	2
1.1	Vesistön kuvaus	3
1.2	Kalastuksen säätely Kirkkojärnessä	4
2	Menetelmät.....	5
2.1	Verkkokoekalastusmenetelmän kuvaus	5
2.2	Koekalastusalojen sijainti	7
3	Tulokset	8
4	Johtopäätökset ja suositukset	13
5	Viitteet	15

KUVAAILULEHTI

Nimi: Kiskon Kirkkojärven verkkokoekalastus 2025

Toimeksiantaja: Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys

Julkaisija: Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry

Kirjoittaja(t): Johanna Piipanoja, iktyonomi, Anu Niinikorpi, iktyonomi

Kuvat: Johanna Piipanoja, Anu Niinikorpi

1 Johdanto

Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys ry tilasi Länsi-Suomen Kalatalouskeskukselta Kirkkojärven verkkokoekalastuksen suoritettavaksi elokuussa 2025. Työn tavoitteena oli selvittää järven kalaston rakenne ja tuoda ilmi kalaston pitkäaikaisseurannan tulokset vuosilta 2005–2025. Kirkkojärvellä on toteutettu koeverkkokalastukset viiden vuoden välein vuosina 2005 (Nyman ym. 2005), 2010 (Ylönen 2010), 2015 (Ylönen 2015) ja 2020 (Ylönen 2020).

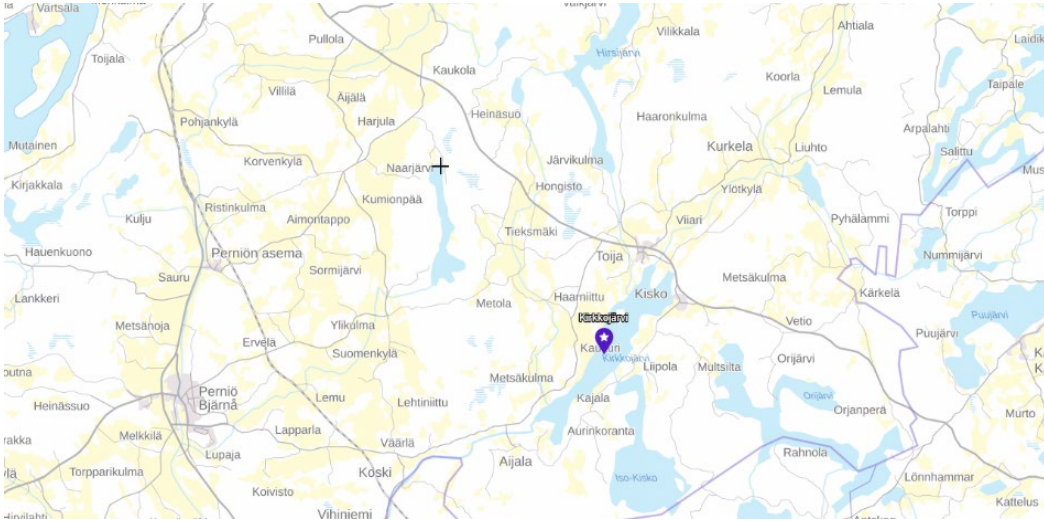
Verkkokoekalastus toteutettiin Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen toimesta 12.-14.8.2025. Verkkojen laskusta ja nostosta sekä kalojen mittaamisesta, punnituksesta ja tulosten kirjaamisesta vastasi Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen henkilökunta. Kalojen irrottamiseen verkoista saatiin apua Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys ry:n vapaaehtoisilta sekä ammattiopisto Livian kalatalouden opiskelijoilta.

Kirkkojärveen on istutettu aiemmin kuhanpoikasia ainakin vuosina 1993–2003. Istutusmäärät ovat olleet suhteellisen pieniä, vuosina 1993–1996 yhteensä vain noin 5 500 kappaletta (Nyman ym. 2005). Kuhat ovat kuitenkin aiempien selvitysten ja kalastustietojen mukaan selvinneet Kirkkojärvessä hyvin. Kirkkojärveen on istutettu lisäksi ainakin 20 000 kappaletta ankeriaan poikasia vuonna 2011 Varsinais-Suomen ELY-Keskuksen toimesta ankeriaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Sähköisen istutusrekisteri SÄHI:n tietojen perusteella järveen ei ole tehty istutuksia 2015–2024.

Kirkkojärvellä on suoritettu särkikalojen tehokalastuksia nuotalla ja pauneteilla vuosina 1994–2004. Kokonaissaalis tällä kymmenen vuoden tehokalastusjaksolla oli melko suuri sen ollessa yhteensä 135 tonnia ja 189 kiloa hehtaarilta (Nyman ym. 2005).

1.1 Vesistön kuvaus

Kiskon Kirkkojärvi sijaitsee Kiskonjoen - Perniönjoen vesistössä, joka sijaitsee Varsinais-Suomen ja Uudenmaan maakunnissa ollen Varsinais-Suomen toiseksi suurin vesistö. Sijainti kartalla on esitetty kuvassa 1. Kiskonjoen vesistön valuma-alueen pinta-ala on 630 km² ja Perniönjoen 417 km². Perniönjoki laskee vetensä Kiskonjokeen reilu 6 km mereltä yläjuoksulle. Nämä vesistöt laskevat vetensä Perniön Laukanlahdelle.

Kuva 1 Kirkkojärven sijainti kartalla.

Kiskon Kirkkojärvi on pinta-alaltaan 717 hehtaarin suuruinen järvi ja se on Kiskonjoen vesistön toiseksi suurin järvi. Kirkkojärven keskisyvyys on 2 metriä ja sen syvin kohta on 9 metriä. Se on rehevä ja suhteellisen matala läpivirtausjärvi, jonka korkeat ravinnepitoisuudet näyttäytyvät runsaana vesikasvillisuuden määränä sekä kesäisinä leväkukintoina. Hirsijärven ja Iso-Kiskon tavoin Kirkkojärven vedenpintaa säännöstellään lähinnä vesivoiman tarpeisiin.

Kosken voimalaitoksen ja Hålldamin säännöstelypadon yhteyteen toteutettiin kalatiet vuonna 2022, jotka mahdollistavat vaelluskalojen vaellusyhteyden Kiskonjoen vesistön keskiosan ja merialueen välille (kuva 2). Lisäksi Kurkelanjoen kautta Kiskonjärveen laskevan Aneriojoen Holstenkosken pato purettiin vuonna 2024, joka lisäsi merkittävästi Kiskonjoen ja Perniönjoen vesistöjen vaelluskalojen elinolosuhteita edistäen vesimuodostuman hyvän ekologisen tilan saavuttamista.

Kuva 2. Kosken kalatien yläosa, jossa on kalalaskuri kalamäärien seuraamisen mahdollistamiseksi.

1.2 Kalastuksen säätely Kirkkojärnessä

Kirkkojärven vuoden 2020 koeverkkokalastusraportti (Ylönen) suositteli kuhan kasvunopeuden selvittämistä järvellä ja lakisääteistä kuhan alamittaa korkeampaa, 45 senttimetrin alamittaa. Alamitan nostamiseksi ehdotettiin verkon solmuväliksi kuhankalastukseen 55 millimetriä. Tärkeänä seikkana nostettiin esiin se, että isommat kuhat pystyvät käyttämään ravinnoksi myös Kirkkojärvellä runsasta pasuria, joka on muodoltaan korkea ja siten haastava saalis pienemmille petokaloille.

Kirkkojärven hoitoyhdistys tilasi vuonna 2021 Länsi-Suomen Kalatalouskeskukselta kuhien kasvumääritykset. Samalla pyydettiin suositukset järvelle sopivaksi kuhan alamitaksi ja pienimmäksi sallituksi solmuväliksi. Kuhanäytteet keräsi Kiskojärven hoitoyhdistys ja samassa yhteydessä yhdistys selvitti näytekuhien ravintoa. Pasurin havaittiin olleen usein näytekuhien mahoissa valtalajina. Yhdistys pitääkin järven vahvaa kuhakantaa luonnollisena ja tehokkaana "hoitokalastajana", minkä vuoksi se on suhtautunut hoitokalastusten jatkamiseen varauksellisesti. (Sähköpostitiedonanto, Kiskon Kirkkojärviyhdistys, Marttinen 17.12.2025.)

Kiskon Kirkkojärven kuhien kasvu ja kalastuksen säätely -raportissa todetaan Kirkkojärven kuhien kasvavan melko nopeasti, sillä viisivuotiaiden kuhien keskipituus oli 45 senttimetriä ja kuusivuotiaiden 50 senttimetriä. Tulosten perusteella raportti suositteli kuhan alamitaksi vähintään 45 senttimetriä ja pienimmäksi sallituksi solmuväliksi 55 millimetriä. (Ylönen, 2022.)

Edellä mainitun kasvuraportin suositusten mukaisesti Kirkkojärven hoitoyhdistys haki ja sai Varsinais-Suomen ELY-keskukselta päätöksen, jossa kuhan alamittaa nostettiin Kirkkojärvellä 45 senttimetriin ja verkkojen pienin sallittu solmuväli 55 millimetriin. Päätös on voimassa vuosina 2022–2027. Kirkkojärven hoitoyhdistys on valvonut aktiivisesti kalastusta järvellä ja informoinut kalastusrajoituksista kotisivuillaan ja maastokylteillä.

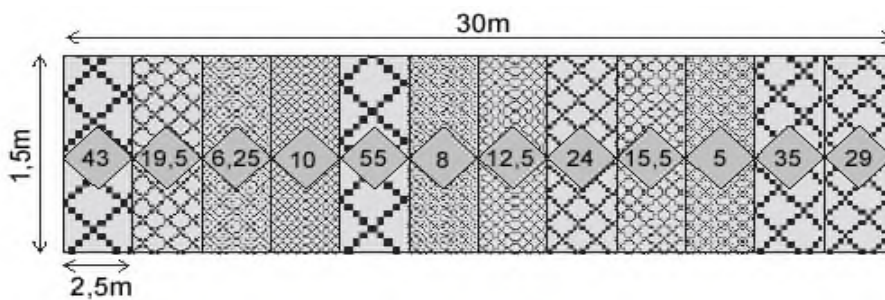
Kirkkojärven hoitoyhdistys on myös antanut suosituksia petokalojen kalastukseen kotisivuillaan. Suuret petokalot, yli 65 senttimetriä pitkät kuhat ja yli 90 senttimetriä pitkät hauet suositellaan vapauttaan pyydyksistä, koska niillä on hyvin tärkeä merkitys petokalakantojen elinvoimaisuudelle ja järven kalaston tasapainoiselle rakenteelle. Kuhaan kohdistettua pyyntiä tulisi yhdistyksen suositusten mukaan lisäksi välttää sen kutualueilla kuhan kutuaikana 15.5.–15.6. (Marttinen 2022.)

2 Menetelmät

2.1 Verkkokoekalastusmenetelmän kuvaus

Verkkokoekalastukset toteutettiin elokuussa 2025 NORDIC-yleiskatsausverkkokalastuksina noudattaen standardia SFS-EN 14757. NORDIC-yleiskatsausverkoissa on samassa pauloituksessa 12 eri solmuväliä (5; 6,25; 8; 10; 12,5; 15,5; 19,5; 24; 29; 35; 43 ja 55 mm), joiden järjestys on verkon suunnittelun yhteydessä satunnaistettu. Solmuvälit kasvavat kertoimen 1,25 mukaan. Kunkin hapaan pituus on 2,5 metriä, joten verkon kokonaispituus on 30 ja korkeus 1,5 metriä (kuva 3). Menetelmä tarjoaa luotettavan ja toistettavan tavan arvioida kalaston rakennetta ja koostumusta erilaisissa vesistöissä.

Kuva 3. NORDIC-yleiskatsausverkon rakenne.

Pyyntiponnistuksen kokonaismäärä määräytyy järven pinta-alan ja syvyysvyöhykkeiden määrän mukaan (Olin ym. 6, 2014). Kiskon Kirkkojärvellä standardinmukainen pyyntiponnistus olisi ollut 36 verkkoyötä, mutta vastaava verkkokoekalastus on Kiskon Kirkkojärvellä aiemmin toteutettu aina 30 verkkoyön verkkokoekalastuksena. Pyyntiponnistus oli siis tälläkin kertaa yhteensä 30 verkkoyötä. Pyynti toteutettiin kahtena peräkkäisenä yönä 12.-14.8.2025. Kumpanakin yönä pyynnissä oli viisitoista NORDIC-yleiskatsausverkkoa. Verkkoyöllä tarkoitetaan yhtä verkkoa, joka on yön yli pyynnissä.

Jokaisen verkon saalis lajiteltiin, ja lajien yksilömäärät kirjattiin sekä niiden yhteispaino punnittiin gramman tarkkuudella solmuvälikohtaisesti. Näiden tietojen perusteella laskettiin lajikohtaiset yksikkösaaliit (g/verkko ja kpl/verkko). Lisäksi analysoitiin petokalojen yksilömäärät ja painot niiden osuuden määrittämiseksi kalakannassa, lukuun ottamatta yli 15 cm pituisia petoahvenia.

Kuva 4. A) Mittauspisteellä kalojen pituudet ja painot kirjattiin ylös. B) Talkooväkeä irrottelemassa kaloja verkoista.

Saaliista mitattiin sentin tarkkuudella kalojen pituuksia pituusjakaumia varten. Runsaimmista kalalajeista (lahna, pasuri, särki ja ahven) mitattiin vähintään 150 yksilön otos kuten edellisilläänkin verkkokoekalastuksilla. Menetelmä poikkeaa mittausten otoksen osalta verkkokoekalastusstandardista (Olin ym. 2014).

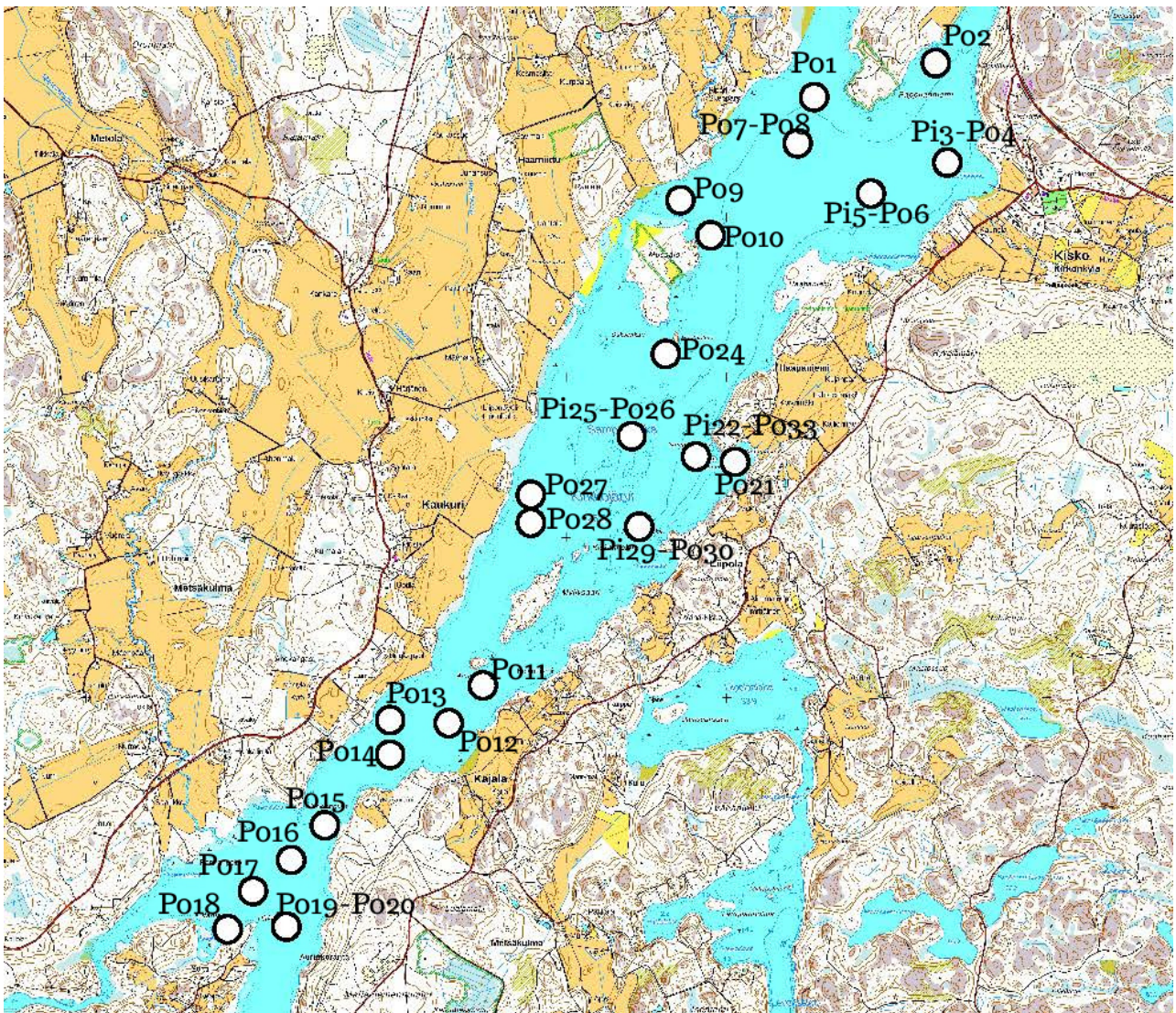
Raportissa saaliita on tarkasteltu painon (massa) ja yksilömäärän (kpl) mukaan. Tuloksien vertailuun käytetään kokonaissaalismäärää 30 verkolla. Lisäksi saaliita tarkastellaan sekä painon että lukumäärän mukaan yksikkösaaliina, joka tarkoittaa keskimääräistä saalista per yhden yön pyynnissä ollut verkko. Koska verkkokoekalastus suoritetaan standardin mukaan, verkkojen pyytävyys on vakio ja voidaan olettaa, että yksikkösaaliin muutos kuvaa suoraan kalakannan muutoksia. Tosin yksikkösaaliisiin vaikuttaa myös esimerkiksi sääolosuhteet ja satunnaisvaihtelu. Yksikkösaaliiden avulla kalakannan tilaa voidaan myös vertailla muiden vesistöjen kalakantojen tilaan.

Elokuussa 2025 suoritetuissa verkkokoekalastuksissa veden lämpötila oli 20 °C, ja näkösyvyys oli 0,5 metriä. Järvellä oli kohtalaisesti sinilevää. Nämä olosuhteet tarjoavat tärkeitä taustatietoja koekalastuksen tulosten tulkinnassa.

2.2 Koekalastusalojen sijainti

Vuonna 2025 verkkokoekalastuksessa käytettiin samoja pyyntipaikkoja, kuin vuonna 2020 (kuva 5). Satunnaisotantaan perustuva pyyntipaikkojen valinta lisää aineistojen vertailukelpoisuutta, mutta kerran tehdyn satunnaistamisen jälkeen voidaan samoja paikkoja käyttää myöhemmillä seurantajaksoilla (Olin ym. 7, 2014). Kiskon Kirkkojärven kartta oli jaettu numeroituihin ruutuihin, joista verkkopaikat arvottiin. Kuhunkin arvottuun paikkaan Olin ym. (7, 2014) laatiman ohjeistuksen mukaisesti laskettiin joko yksi yleiskatsausverkko tai eri syvyyshyöhykkeillä verkkojata, jossa oli pinta- ja pohjaverkot. Samaa pyyntipaikkaa ei käytetty kuin kertaalleen tämän verkkokoekalastuksen aikana, eivätkä pyyntipaikat sijainneet vierekkäisillä ruuduilla. Ruutujen koko oli 200*200 m.

Kuva 5. Pyyntipaikat. Po = pohjaverkko, Pi = pintaverkko.

3 Tulokset

Kirkkojärvellä suoritettiin verkkokoekalastus 12.-14.8.2025. Verkkokoekalastuksen tulokset on esitetty raportin taulukossa 1. Kokonaissaaliis on koko verkkokoekalastuksen yhteenlaskettu saalis (30 verkkoyötä). Lisäksi saalista on tarkasteltu yksikkösaaliina, joka tarkoittaa keskimääräistä saalista yhtä yön yli pyynnissä ollutta verkkoa kohden.

Taulukko 1. Kiskon Kirkkojärven verkkokoekalastuksen tulokset 2025.

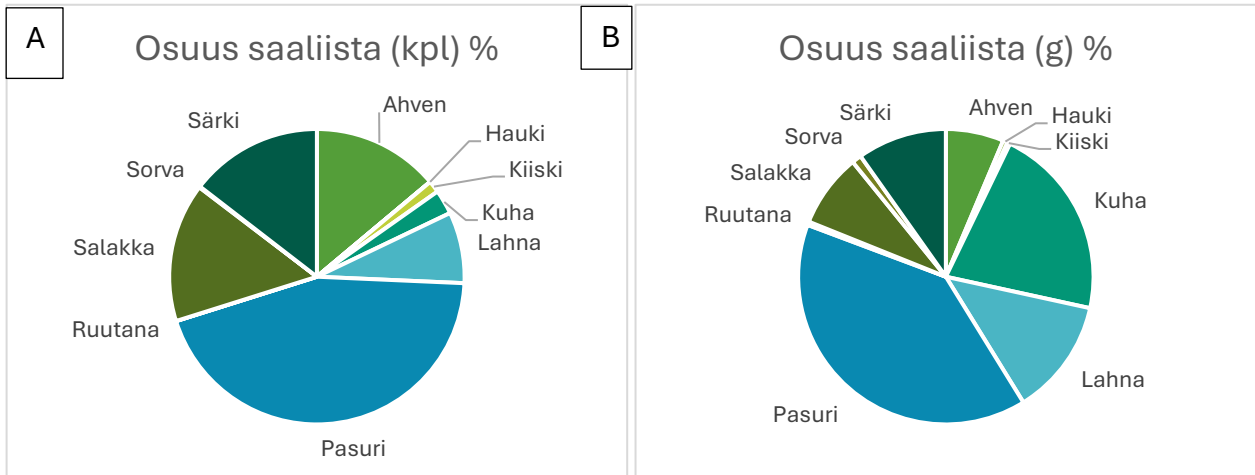
Laji	Kokonaissaalis (kpl)	Kokonaissaalis (g)	Osuus saaliista (kpl) %	Osuus saaliista (g) %	Yksikkösaalis lukumäärä (kpl)	Yksikkösaalis biomassa (g)
Ahven	1017	11370	13,9	6,35	33,9	379
Hauki	1	914	0,01	0,51	0,0	30
Kiiski	95	543	1,3	0,3	3,2	18
Kuha	197	38030	2,69	21,26	6,6	1268
Lahna	571	22875	7,8	12,78	19,0	763
Pasuri	3252	70688	44,44	39,51	108,4	2356
Ruutana	1	661	0,01	0,37	0,0	22
Salakka	1112	14430	15,2	8,07	37,1	481
Sorva	8	1870	0,11	1,05	0,3	62
Särki	1064	17540	14,54	9,8	35,5	585
Yhteensä	7318	178921	100	100	243,9	5964

Kuva 6. Kirkkojärven saalista 2025. Oikealla kuha, kiiski ja ahven.

Kiskon Kirkkojärven koeverkkokalastuksessa saatiin yhteensä 7318 kalaa, joiden kokonaisbiomassa oli 178,9 kiloa. Saaliiksi saatiin 10 eri kalalajia. Lajit olivat ahven, hauki, kiiski, kuha, lahna, pasuri, ruutana, salakka, sorva ja särki. Ruutanaa tavattiin vuonna 2025 ensimmäistä kertaa Kirkkojärven verkkokoekalastuksissa.

Vuonna 2020 saaliiksi saatua kuoretta tai 2010 saaliiksi saatua suutaria ei tavattu vuonna 2025. Lisäksi järvestä on tavattu ainakin madetta ja ankeriasta (Ylönen 2020). Saaliin lajisuhteet on esitetty kuvissa 7 a ja b.

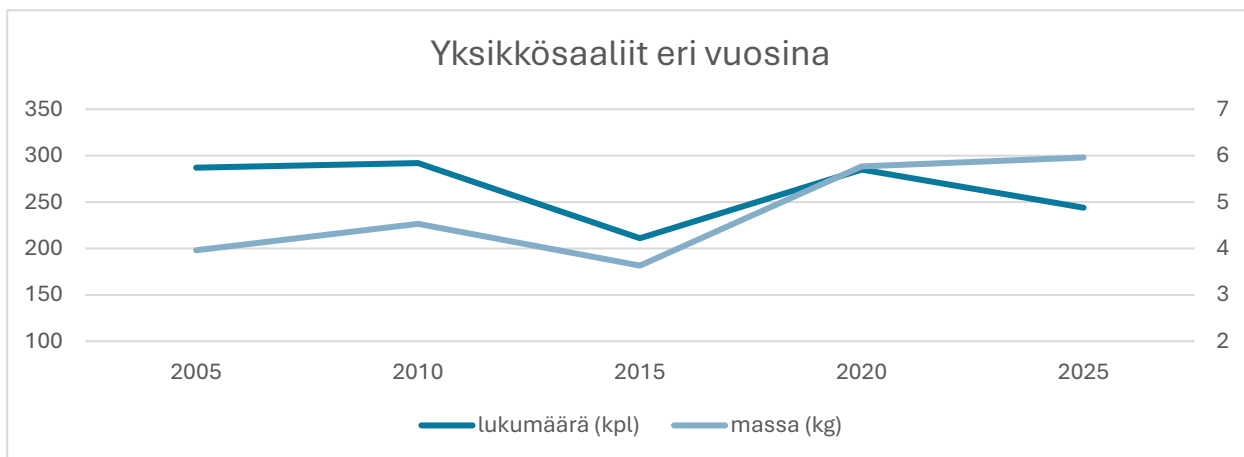

Kuva 7 a ja b. Eri lajien osuudet Kirkkojärvellä vuonna 2025 lukumäärästä (a) ja massasta (b) kokonaissaaliista.

Verkkokoekalastuksen yksikkösaalis verkkoa kohden oli 5,96 kiloa ja 244 kappaletta. Lajikohtaiset yksikkösaaliit on esitetty taulukossa 1. Aiempien verkkokoekalastusten yksikkösaaliit on esitetty taulukossa 2 ja kuvassa 8.

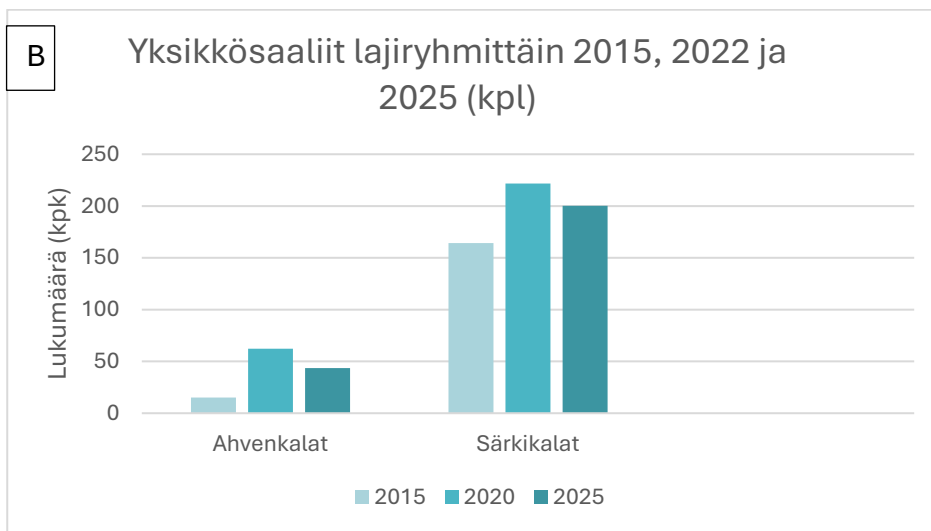
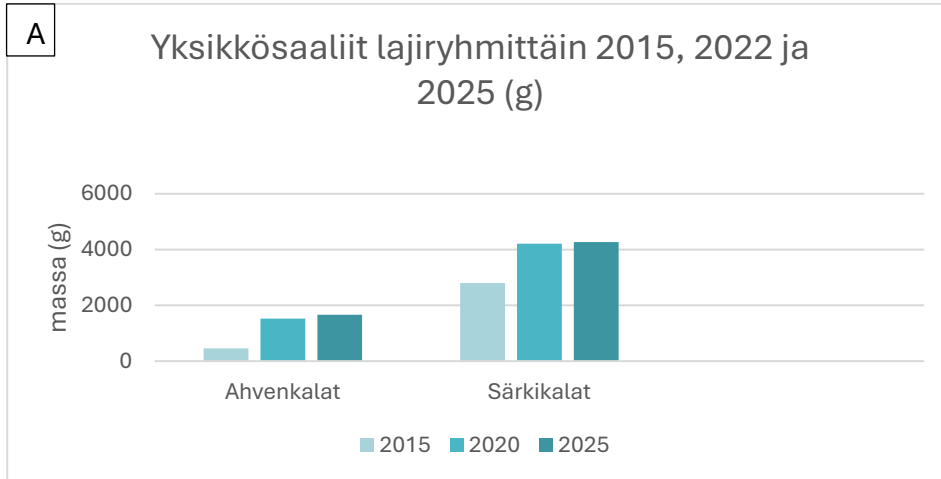
Taulukko 2. Verkkokoekalastuksen yksikkösaaliit 2005–2025.

Vuosi	2005	2010	2015	2020	2025
massa (kg)	3,96	4,53	3,63	5,77	5,96
lukumäärä (kpl)	287	292	211	285	244

Kuva 8. Verkkokoekalastuksen yksikkösaaliit 2005–2025.

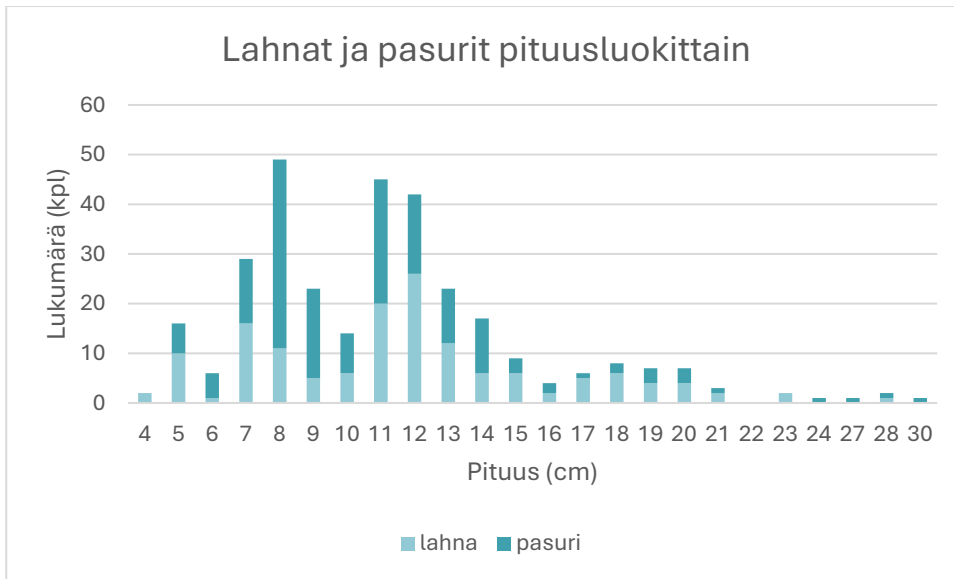
Särkikaloja oli vuonna 2025 saaliin kappalemäärästä 82,1 % ja biomassasta 71,58 %. Se on samaa suuruusluokkaa, kuin vuonna 2020, jolloin särkikaloja oli saaliin kappalemäärästä 78 % ja biomassasta 73 %. Vuonna 2015 särkikaloja oli saaliin biomassasta 85 %, 2010 vuonna 71 % ja 2005 vuonna 72 %. Särki- ja ahvenkalojen sekä muiden petokalojen yksikkösaaliit on esitetty kuvissa 9 a ja b.

Kuva 9 a ja b. Ylhäällä (a) yksikkösaaliit biomassana lajiryhmittäin ja alakuvassa (b) lukumääränä lajiryhmittäin.

Särkikaloista selvästi runsain laji oli edelleen pasuri, jota oli noin 44 % lukumäärästä ja 40 % biomassasta. Osuus on kuitenkin pienempi, kuin vuonna 2020, jolloin osuus lukumäärästä oli 50 % ja biomassasta 55 %. Lahnan ja pasurin yhteenlasketut pituudet on esitetty kuvassa 10.

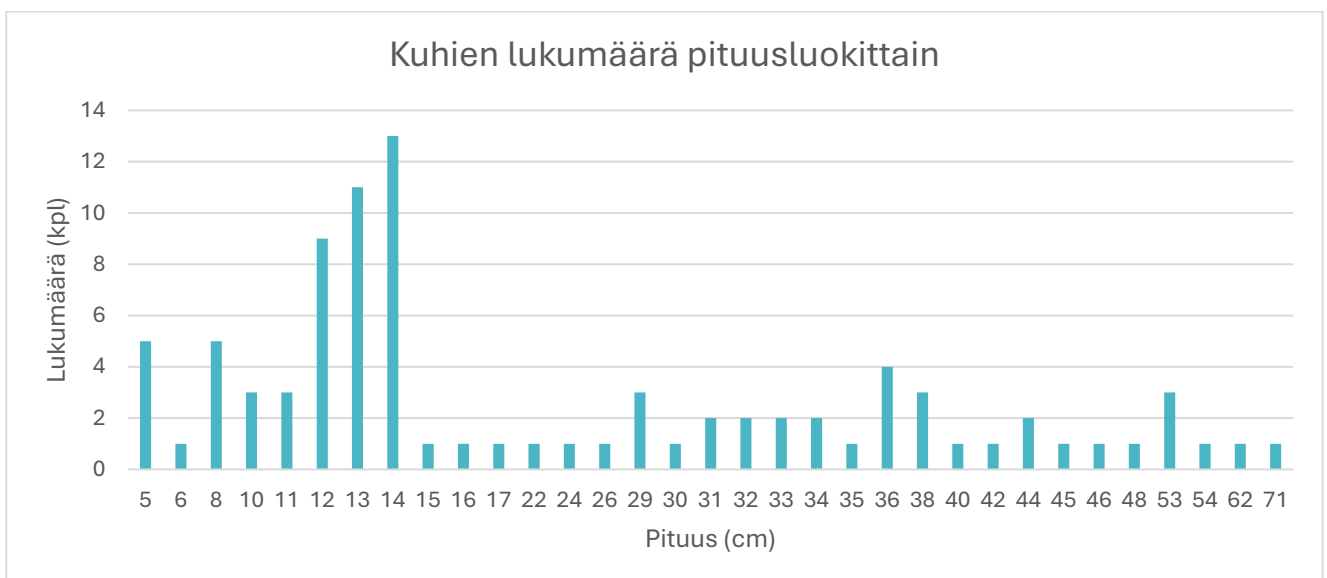

Kuva 10. Lahnojen ja pasureiden lukumäärät pituusluokittain.

Seuraavaksi yleisin laji biomassan perusteella oli kuha, jota saatiin noin 21 % saaliista. Kuhan osuus kokonaissaaliista lukumääräisesti oli vain 3 %. Kuhan osuus biomassasta oli hieman laskenut vuodesta 2020, jolloin se oli lähes 25 %, mutta nousut kuitenkin vuoden 2015 hieman vajaasta 10 % edelleen.

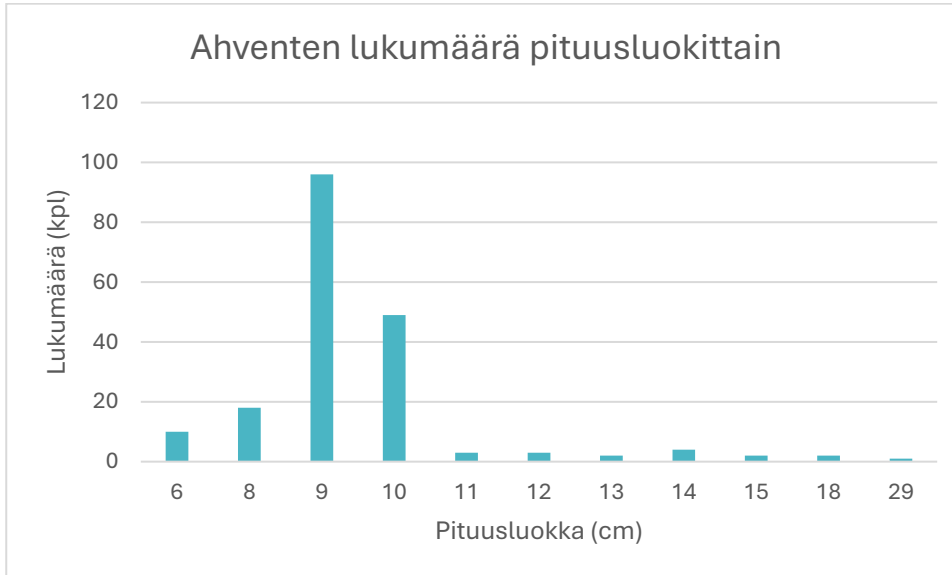
Kuhien pituusluokat on esitetty kuvassa 11. Kuhien pituudet olivat 5–71 cm. Selvästi eniten oli 12–14 cm pituusluokkiin kuuluneita kuhia. Tämä eroaa huomattavasti vuoden 2020 verkkokoekalastuksesta, jolloin samalla pyyntiponnistuksella pieniä 7 cm kuhia saatiin 474 kappaletta. Vuonna 2025 suurimmat kuhat olivat suurempia mitä aikaisempia vuosina. Vuonna 2025 suurin kuha oli 71 cm ja 13 kuhaa oli vähintään 40 cm pitkä. Vuonna 2020 suurin yksilö oli 44 cm ja 7 yksilöä ylitti 40 cm pituuden ja vuonna 2015 suurin yksilö oli 44 cm ja kaksi yksilöä ylitti 40 cm pituuden.

Kuva 11. Kuhien lukumäärä pituusluokittain.

Särkeä saatiin melko vähän, vain noin 10 % saaliin massasta. Edellisessä verkkokoekalastuksessa särjen osuus oli 12 %. Lahnan osuus oli biomassasta lähes 13 %, joka oli huomattavasti enemmän mitä vuonna 2020, jolloin osuus oli vain 1 % luokkaa.

Ahvenen osuus biomassassa oli noussut edellisistä verkkokoekalastuksista. 2025 ahvenen osuus biomassasta oli yli 6 % ja lukumäärästä 14 %. Vuonna 2020 osuudet olivat biomassasta 1,6 % ja lukumäärästä hieman yli 3 %

Kuva 12. Ahventen lukumäärä pituusluokittain.

Mitatuista ahvenista (190 kpl) suurin osa oli 9–10 cm pituisia (kuva 12). 15 cm pituuden ylittäviä petoahvenia oli viisi. Ahventen pituudet olivat hyvin samankaltaiset myös vuonna 2020, jolloin suurin osa ahvenista oli 9 cm pituisia ja vain muutama ahven ylitti 15 cm rajan.

4 Johtopäätökset ja suositukset

Yksikkösaalis eli keskimääräinen verkkosaalis Kiskon Kirkkojärvellä oli erittäin suuri, 5,96 kg per verkko. Tässä oli tapahtunut vielä pientä kasvua vuoden 2020 tasosta (taulukko 2). Toisaalta lukumääräisesti yksikkösaalis pienentyi. Sekä särki- että ahvenkalojen yksikkösaaliin biomassat kasvoivat hieman (kuva 9 a) ja molempien lajimäärien lukumäärät nousivat hieman. Särkikaloilla yksikkösaaliin lukumäärä nousi yhdellä prosentilla ja ahvenkaloilla 9 prosentilla.

Pasuri on edelleen yleisin kala järvellä, vaikka sen määrä on vähentynyt vuodesta 2020 sekä biomassan että lukumäärän mukaan tarkasteltuna. Toisaalta lahnan määrä oli hieman noussut ja kuten edellä todettiin, särkikalojen kokonaismäärä on edelleen suuri. Pääasiassa pasurit ja lahnat ovat kuitenkin melko pieniä, jolloin petokalat voivat niitä hyödyntää helposti.

Kuhan yksikkösaalis per verkko oli 1260 g. Se on hieman vähemmän kuin vuonna 2020 (1422 g), mutta edelleen varsin korkea verrattuna muihin järviin. Esimerkiksi Köyliönjärven verkkokoekalastuksissa vuonna 2023 kuhan yksikkösaalis oli 219 g/verkko (Sairanen 2023), Sääksjärvellä 2014 vuonna 812 g/verkko ja Painionjärvellä 2015 vuonna 937 g/verkko (Sairanen & Ruuhijärvi 2019).

Erityisesti vuoteen 2020 verrattuna pientä kuhaa saatiin vuonna 2025 vain vähän. Vuonna 2025 vedet olivat kylmiä vielä koko kesäkuun. Kylmän alkukesän takia kuhan kutu on todennäköisesti alkanut keskimääräistä myöhemmin. Osa poikasista saattoi olla elokuussa vielä liian pieniä jäädäkseen koekalastusverkkoihin tai kylmä alkukesä on voinut aiheuttaa tavallista suurempaa kuolleisuutta. Voidaan pitää melko todennäköisenä, että kuhan vuosiluokasta 2025 tulee heikko, sillä pienet poikaset selviävät talvesta suurempia huonommin. Toisaalta saaliissa havaittiin kaksikesäisiä, 13–14 cm pitkiä kuhia (kuva 11) ja aiempia vuosia enemmän suuria kuhia, joten kuhakannan tilan voi arvella olevan erittäin kestäväällä tasolla yhdestä huonosta poikasvuodesta huolimatta.

Ahvenet olivat pääasiassa pieniä, kuten edellisessäkin verkkokoekalastuksessa vuonna 2020. Yleisin pituusluokka oli 9 cm ja näiden voidaan arvella olevan kaksikesäisiä, mutta myös isompia ahvenia saatiin jonkun verran (kuva 12).

Kuhan osalta ei ole tarpeen esittää uusia suosituksia, mutta petokalakannan monipuolistamiseksi kalastusta ei kannata kohdistaa suurikokoisiin ahveniin, vaan varmistaa että järvessä on riittävä kutukanta. Haukia saatiin verkkokoekalastuksessa saaliiksi vain yksi, mutta koeverkkokalastus ei anna hyvää kuvaa haukikannan tilasta, sillä sen pyydystettävyys koeverkoilla loppukesästä on heikko.

Ylönen on 2020 vuoden verkkokoekalastuksessa suositellut järvelle tehokalastuksia, mutta todennut että poistettava kalamäärä on niin suuri, että pyynnin tulisi olla ammattimaista. Vaikka kookkaat kuhat todennäköisesti pystyvät helposti hyödyntämään pieniä pasureita, voidaan tehokalastusta edelleen tarvittaessa harkita. Vetoapua saaliin hyödyntämiseen saattaisi saada esimerkiksi Maa- ja kotitalousnaisten käynnissä olevasta hankkeesta Pasuria

pöytään, jossa selvitetään ja edistetään pasurin elintarvikekäyttöä. Joka tapauksessa järven runsasta särkikalakantaa kannattaa kalastaa ja hyödyntää mahdollisuuksien mukaan.

Kirkkojärvellä ei ole punnittu erikseen yli ja alle 15 cm pituisia ahvenia. Tulevaisuudessa olisi suositeltavaa punnita nämä erikseen, jolloin saadaan laskettua petokalojen osuus biomassasta. Mikäli kalojen pituusluokkia halutaan vertailla myös muille järville, olisi suositeltavaa käyttää koekalastusstandardin mukaista menetelmää ja mitata kaikki kalat vähintään 10 verkosta ja solmuvälikohtaisesti vähintään 10 yksilöä.

Kiskon Kirkkojärvelle koekalastusstandardin mukainen verkkomäärä on 30 verkkoyötä. Kalastus toteutettiin kahtena peräkkäisenä yönä. Talkooväkeä oli runsaasti, sillä myös Ammattiopisto Livian opiskelijat osallistuivat koeverkkokalastukseen. Viisitoista verkkoa per yö on kuitenkin erittäin työläs Kirkkojärven kalamäärään nähden. Tulevat koekalastukset kannattaa jakaa kolmeen osaan. Kalastamisen jakaminen useampaan ajankohtaan vähentää myös ympäristötekijöiden, kuten sään, aiheuttamaa vaihtelua saaliissa ja parantaa tulosten luotettavuutta, mutta lisää jonkin verran kustannuksia.

Kuva 13. Talkooväki, opiskelijat ja Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen henkilökunta.

5 Viitteet

Marttinen 2022. Kiskon Kirkkojärven hoitosuunnitelma vuosille 2022–2027. Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys.

Nyman, P., Ojala, V. & Rannikko, P. 2005. Kiskon Kirkkojärvi, koekalastus 2005. L-S Kalatalouskeskus ry.

Olin, M., Lappalainen, A., Sutela, T., Vehanen, T., Ruuhijärvi, J., Saura, A. & Sairanen, S. 2014. Ohjeet standardinmukaisiin koekalastuksiin. Riista- ja kalantutkimuslaitos: Helsinki.

Sairanen, S. 2023. Köyliönjärven ja Euran Koskeljärven verkkokoekalastukset vuonna 2023. Luonnonvarakeskus.

Sairanen, S. & Ruuhijärvi, J. 2019. Varsinais-Suomen ja Satakunnan järvien verkkokoekalastukset vuosina 2013–2017. Luonnonvarakeskus.

Ylönen, O. 2010. Kiskon Kirkkojärven verkkokoekalastus vuonna 2010. Lounais-Suomen kalastusalue.

Ylönen, O. 2015. Kiskon Kirkkojärven verkkokoekalastus vuonna 2015. L-S Kalatalouskeskus ry.

Ylönen, O. 2020. Kiskon Kirkkojärven verkkokoekalastus vuonna 2020. Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry.

Ylönen, O. 2022 Kiskon Kirkkojärven kuhien kasvu ja kalastuksen säätely